

Nové Město nad Metují

Kraj: Královéhradecký

Správní obvod: Nové Město nad Metují

Nadmořská výška: 331 m n. m.

Počet obyvatel: 9 106

Adresa URL: www.novemestonm.cz

Okres: Náchod

GPS souřadnice: 50.344566N, 16.151466E

První pís. zmínka: 1501 (522 let)

PSČ: 549 01

Facebook: [novemestonm](https://www.facebook.com/novemestonm)

Památky a zajímavosti Nové Město nad Metují

Novoměstský zámek na místě starší tvrze byl zahrnut při založení do opevnění města, je však od města oddělen výrazným příkopem. Byl rozšířen během 16. století a barokně přestavěn v letech 1655–1661 podle plánů Carla Luraga. V letech 1909–1913 byl upraven podle plánů Dušana Jurkoviče pro průmyslníka Cyrila Bartoně z Dobenína. Jurkovič navrhl také originální zámeckou terasovou zahradu s dřevěnými stavbami, které byly nedávno obnoveny. Mimo architektonických úprav zde vyprojektoval vytápěný skleník a vodní systém, napájený z řeky Metuje, určený k zavlažování, k zásobování kašny a jiných vodních prvků.

Zámek tvoří čtyřúhelník kolem nepravidelného dvora se středověkou kulatou věží v severním nároží a renesančními malbami a sgrafity ve dvoře. Hlavní vchod je ve směru od náměstí a tvoří jej most přes příkop a kamenný barokní portál. Před zámečkem je pět soch trpaslíků od M. B. Brauna z let kolem 1720, které sem byly přeneseny z Benátek nad Jizerou v roce 1913. V zámku je řada pozoruhodných prostor s barokní štukovou i moderní výzdobou (Pavel Janák, František Kysela).

Severně od zámku, směrem k bývalé bráně, je budova bývalého pivovaru.

www.zameknm.cz

Husovo náměstí

Náměstí je obdélník ze tří stran s nepřerušným podloubím. Některé domy byly sice v 18. a 19. století přestavěny, zachovávají však původní jednotný ráz i výšku. Náměstí bylo vydlážděno roku 1934. V letech 1951 až 1954 probíhala obnova štítů a modernizace severního bloku domů s úpravami bytů. Na náměstí stojí raně barokní mariánský sloup z roku 1696 a socha Nejsvětější Trojice z roku 1767.

Zásluhou prof. Jana Juránka bylo Nové Město nad Metují roku 1950 prohlášeno za státní památkovou rezervaci.

Ve východní frontě domů v domech č.p. 1225 a 1226 se dnes nalézá muzeum a informační centrum. Severní frontu tvoří domy čp. 1202-1210, věž Zázvorka a dům čp 1211. Severní fronta domů byla po objevu původního perněstejnského řešení průčelí a štítů rekonstruována v letech 1951 až 1954 a získala tak opět svou renesanční z podobu z 30. let 16. století s typickými "vlastovšími ocasy". Jižní fronta domů zahrnuje kostel Nejsvětější Trojice, dvojdom čp. 1227 a 1228 – děkanství a další domy.

Kostel Nejsvětější Trojice ve východním rohu náměstí byl postaven brzy po založení města a přestavěn roku 1540. Je to prostá sálová stavba s křížovou klenbou ještě v gotickém duchu. Vedle

presbytáře je čtyřboká věž s ochozem, která sloužila i jako hláska. Vnitřní zařízení kostela pochází většinou ze 17. století. Varhany jsou z roku 1656 a zhotovil je Jiří Weindt z Křešova. Obranschopnost města zvyšovala válcová věž Zázvorka, jinak hladomorna či lidomorna, jako bezprostřední strážce Krajské brány a dále od roku 1532 bastion – dělová bašta o pětiúhelníkovém půdorysu. Zázvorka stála až za závorou Krajské brány - odtud jméno. V současné době zde sídlí městská galerie.

Na Krajském předměstí stojí barokní bývalý klášterní kostel Narození Panny Marie vystavěný v letech 1767–1769.

Za ním stojí hřbitovní kostel Všech svatých. Ke stavbě kostela došlo z iniciativy husitů v letech 1560–1562. Roku 1570 byla vystavěna kostnice s věží opatřenou dvěma zvony a kryptou. Do současné podoby byl kostel přestavěn v letech 1867–1870. Na zdejších hřbitově jsou pochováni blízcí příbuzní hudebního skladatele Bedřicha Smetany.

V místní části Krčín se nachází kostel sv. Ducha jehož datum vzniku není přesně známo. Nynější stavba svým raně gotickým slohem ukazuje na konec 13. století. Jde zřejmě o nejstarší stavební památku na Novoměstsku. Z té doby pochází presbyterium, kamenná křtitelnice, obraz Kristův na dřevě a věž s dřevěným roubením. Některé prvky ukazují na cisterciácký původ.

Poblíž kostela sv. Ducha stojí zděná hranolová zvonice s dřevěným patrem ze 16. století. Na zvonici jsou rozpoznatelné prvky gotiky a renesance. Ve zvonici jsou umístěny 2 zvony, sv. Jiří z roku 1558 a sv. Duch z roku 1605.

Zajímavá je také místní část Rezek, kde najdeme u pramene studánky kapli sv. Barbory. První písemná zmínka pochází z roku 1610, kdy na mohutném stromě nedaleko studánky visel obrázek patronky havířů sv. Barbory. Toto místo si oblíbila zbožná manželka hejtmana zdejšího panství Františka Göstlová a oba manželé se rozhodli postavit zde kapli a zasvětit ji sv. Barboře. Stavba proběhla v roce 1736. Lidé začali kapličku houfně navštěvovat a nabírat vodu. Vystavět oltář a celou kapli přímo nad pramenem byl nápad paní Göstlové a nedala si ho vymluvit. Vlhkost systematicky ničila nádhernou výzdobu kaple. Protože kaple musela být neustále opravována, bylo v roce 1835 podniknuto rázné opatření. Pramen byl proražen vedle kaple a otvor pod oltářem zazděn. Blízkost pramene však stejně kapli není prospěšná.

